

והנני צוה דושי"מ ומזכרו בשמחת פורים וחג כשר ושמת
 'הושע מנחם אהרנברג'

ראו שלדעת רש"י בכתובות שם לפנינו שמפרש השועמ"ק שיטחו המוצא דעמ"ת שם דגם אי לא קים לי בפתח פתוח כיון ששומר בלשון ברור נאסרה עליו, ולעני"ד דיש לחלק בין היבא דמעיד על דבר הגורם להאיסור להיבא דאינו מעיד רק על ראי' והוכחה שיש איסור. וכדי להבכיר הדברים נקדים לישב דברי הרא"ש ביצמות

(ב) **ועוד** יש לדון בנ"ד שפילוי אם כי אומר שיועד שפילוי כי מוחזק לכך ואינו מעמל למחוס ואינו אומר שהוא עמלו כי מוחזק לכך לא שיהא אנפשי ח"ד, לא מביעיה לשיעת הכוברים דשויה ח"ד הוא מעמס נדר אלא אפילו לכוברים דמשום דהודאה צ"ד כמאה עדים דמי מ"מ כיון דאפשר שאף אם אביו נכח הוא חלל אף אם האמת היא שלא הייתה אמו מפסולי כבונה מ"מ כיון שהוא לא אמר את זה אין כהן עדות על עמלו וי"ש אם הוא לא יודע מה כלום. יתיר על כן נראה שפילוי אם ודאי שאמו נשכרה לכבועה אלא שפילוי לא כי מוחזק לענינו שהוא כהן נקם הוא אמר שראה שפילוי כי נזכר בכבועה ומוחזק לכך נכי נמי דכוא לר"ד לחוש לכבועה מאחר שיועד בעמלו שהוא כהן בן כהן

מדברי הרמב"ן ז"ל במלחמות צדק צרכות וכו' להדיא מהכרחי שם בדף י"ח ע"א דלכך השיעור לנדר חכם הרים הוא צדק וכלל דהיינו ששים רבוא, דמאחר שבעטם דברות חכם הרים הוא לפי שאין פרטותיו דומין זל"ז ואין דיעותיהם שוות ואין החילוק בדיעות ופרטותם רק עד ששים רבוא שהוא קלף האחרון שאין עוד לורה אחרת ודיעה אחרת מכאן ואילך עיי"ש, ונלע"ז שזכו ג"כ כוונת הוזה"ק צ"י יתרו צחין דחין דף ע"ב סו"ט שדבר בקדשו בענין חכמת הפרלוק וכתב צה"ל ואח"כ החכם והסחכל בזה אמת ולא אחרת למנדע ולאסחכלא בשחין רבוא עכ"ל"ק ומדנקט בשחין רבוא משמע דיותר מה אין פרטות. והלום ראיתי בנלו"ז זוכר שם אמת ע"י הביא מדרש הרמב"ן תורת ה' תמימה שמפרש מאמר דברות ה"ל ע"ד שכתב במלחמות רק ביתר אריכות וכו' מפורש שקבלת חז"ל היא כי לא נבראו בשינוי פרטותם אלא ששים רבוא בלבד.

רא"כ עכ"ל דמה שאמרו שאין פרטות דומין זל"ז רק על הרוצ ידברו וכדקס"ד להנב"י שם מעיקרא ואף שנראה לו דוחק כבר כי החת"ם ז"ל רוצה בדוחקים אמת וצפרס דלפ"מ שנכתבו אי"ה לקמן דמדבר מכללות צ"ה אין כאן דוחק. ומה שבקשה הוזה"ק אי"ה למה עדים שהוכחשו לוקין בשבט הרוצ ברגליו לרי"א צב"ק ע"ד ע"כ ה"א אכתי כיון דתרי ניכרי ודאי לא משקרי ובודאי נזדמן להם אחד שה' לו עשיית עין כזה וא"כ למה ילקו וכו' אמת בעידו אלא ודאי זה אי"ה כלל עכ"ל הוזה"ק, לא יכתיב להבין מה קושיא כי לפע"ד שתי תשובות בדבר חדא מי לא מודה הוזה"ק דאף אי אמרי דאפשר שיהי' בעולם שתי פרטות דומין זל"ז מ"מ כשאמרו העדים מכירין אנו בזהאי גברא בעצמית עינא דקטל נפשא קטלינן ל' במבואר בחולין י"ו ע"א ולא חיישינן שמא אחר ה' שדומה לה ועשו וחשבו שזכו, שאם אחר אומר בן הוזה"ק מדויל ידי משחלם שכרי הוא בעלמו בעלם שם צ"ה י"א דלפ"מ דאמרי בחולין שם דאי אמרו פלניא דהכחא סימנא וכו' סימנא קטל נפשי לא קטלינן ל' ה"מ בסימנים ציונים אצל צ"ה מוכח ביותר דמי לעצמית עין אפילו להריגת הרוצח עיי"ש, וכרי סימן מוכח ביותר אפי"ה דלא שכיח כלל אפילו אחד מאלף מ"מ אפשר שיהי' בעולם עוד מי שיש לו סימן כזה וע"כ כיון דע"כ לא שכיח לא אמרי דאחרמי גברא אחרינא בזהאי סימנא וקטלינן וא"כ גם צב"ע אפי"ה דאפשר שיהי' גם אחר שיהי' בעצמית עין דומה לזה כיון דלא שכיח קטלינן, וזהו אי"ה מה שלא הקשה הוזה"ק מהך דחולין. והנה כי בן אף אנו נאמר דמאחר שבא הרוצ ברגליו לא מלו העדים למפטר נפשיהו ממלקות באמרם דאינא אחרינא אחרמי שבעצמית ה"מ דומה לזה דכמו שהכורג לא מלי למפטר נפשי' בעצמית וז' אפי"ה שאין העדים מכחישים אותו שאפשר שיהי' מלאות כזו כ"י אין העדים יכולין למפטר נפשיהו בעצמית וז' אפי"ה שאין מי שיכחיש טענתם וכ"ש כשזכר שהעידו עליו שהרג מכהיש אותם לגמרי ואומר ברי שלא הרג, וכרי כתב הוזה"ק שם צ"ה י"א ד"ה וכו' וכלל לא מכוני סימנים למקטל אפילו למ"ד סימנין דאורייתא מאחר שזה שהעידו עליו מכחישים ואומר ברי דלאו איכא קטל אלים ברי ידידי ואמרי אחרינא הוא דאחרמי בסימני ואף דלא שכיח מהני ברי עכ"ד, כ"ש דמהני ברי ידידי שלא הרג לסייע שלא נאמר מלתא דלא שכיחא וז' לך שפיר העדות מוכחשת ולוקין, דא חדא. ועוד כיון שבא הרוצ ברגליו עסקין עכ"ל"ק שהעדים פשוט בשעת עדותן ושההרוג ה' זה שמוכר לנ"י ולכ"ע והכרחי וז' לא ה' בראי' בעלמא אלא שהי' מוכר בשמו ובעניניו וכיון שעכשיו בא זה ברגליו צב"ד מכירין שזה הוא אותו אדם שהעדים אמרו שגברא לא רק בעצמית עין בלבד אלא גם מתוך שאר ענינים המוכחים צב"ד גמור שזה האיש שהעדים העידו עליו שגברא על ידו ולכן כשכא זה ברגליו והכירו הצב"ד בהכרח ברורה שזכו זה שהעדים אמרו שהוא ההרג וגם העדים מוכרחין להודות בזה שז' אין הם יכולים לתרץ דבריהם אלא לומר שטעמו בזה שאמרו שההרוג הוא פלוני בן פלוני אלא שאחר ה' ההרוג ורק מכיון שפרלוק פניהם דומין זל"ז חשבו שזכו המוכר לנ"י ובאמת אחר ה' שדומה לזה, וא"כ כיון דקרי"ל

מ"מ אינו בגדר שויה אנפשי ח"ד ואם נשא גרושה או עימא למתים אינו לוקה הואיל ולא העיד על עצמו שהוחזק לכהן רק על אביו ואין בן מעיד על אביו.

וממילא לענין צני של אותו הכן שהעיד על אביו אי"ה לחוש לכהונה כלל שהרי הם אינם יודעים רק מה שאזכירם בעיד על אביו וכיון שאין אזכירם נאמן על אביו ואזכירם עצמו לא הוחזק לכהונה שהרי לא נשא כפיו ולא עלה לחורה ראשון ונחשב בעיני העולם לישראל, ומה שלא נשא מפסולי כהונה ולא הלך לבית הקברות אף אם ה' נוכח כך לא חשיב חזקה, אין לבניו להחזיק בכהונה כלל. ואמנם דאפשר שאם ה' אזכירם נאמן עליהם כבי חרי היו גם הם לריכוס לחוש לכהונה אצל צב"ד שכל מה שהעיד על אביו ה' רק מה שראה צקטותיו ואפי"ה שנאמן להעיד בגדלו מה שראה צקטותיו מ"מ לא שייך צד לומר שנאמן עליו כבי חרי וממילא אי"ה לחוש לדבריו וכ"ש הבני צנים שלא שמעו בדבר מפי זקנס אלא מה שאזכירם אמר בשם זקינו שהעיד על אביו לא שייך לומר שזקנים נאמן עליהם כבי חרי אפי"ה שאזכירם נאמן עליהם כבי חרי שכן אמר זקנים מ"מ לזקנים שלא הכירו אותו ואפילו אם הכירו אותו לא שמעו ממנו אין להם לחוש לדבריו כלל.

ובפרט צב"ד לפימ"ש מע"כ כל הידיעה שיש לו הוא שסבו סיפר לבניו שאביו נשא כפיו אצל לא שהעיד בן צב"ד, וכבר העלה בחש"י ד"ה דכל שלא ה' בדרך הודאה רק סיפור דברים בעלמא לא מיקרי הודאה צב"ד ולא צב"ה הודאה צב"ד כמא"ה עדים דמי וממילא אפי"ה אם היה מספר לבניו שהוא עצמו ה' נשא את כפיו לא היינו אומרים דשויה אנפשי ח"ד כאילו היו עדים שהוא כהן וכה' הוא בעלמו יכול לישא גרושה ולעמא למתים מבלי שום אמתלא וכ"ש שאין לבניו לחוש לכך.

כל זה כתבתי רק להבטיר מ"מ לא חששו לדברי אותו זקן שאמר שזוכר מקטנותו שאביו נשא כפיו אצל באמת אין אנו לריכין למסבר טעמא בזה דיהי' בעטם מה שיהי' כיון דסוף סוף כמה דורות אחריו לא הוחזקו בכהונה כלל הרי הם ישראלים גמורים בלי פקפוק כמ"ש בחילת דבריו.

יהושע מנחם אהרנברג

סימן ד

לכבוד ידידי הרב הגאון הצדיק המפורסם פאר מקדושים וכו' מ"ה שלי' **יחזקאל שרגא רובין הלברשטם** שליט"א האדמו"ר מצ'עשנאב י"ו.

(א) אחדש"ה יקרת מתכנן עם הקונטרס קבלתי צמועדו ומחמת ערדת נחשכב קלף וע"ד השאלה אם מכירים את המת ע"י עשיית אלצעות (פינגר פרינגסט) אי כיו סימן מוכח להחיר אשכ מאחר שלפ"ד חכמי האו"ה"ע לא ימלא אפילו אחד מני אלף שיהי' עשיית אלצעותיהם שוות. כבר ישנו על מדוכה וז' שני רבני זמננו ה"ד צא"ה"פ סי' י"ז סכ"ד בלות הסמינים אות ס"ב והם כתבו שהכחיהם קצבו אחרי דריקת מספר רב של אלצעות שאין גם אחד שזכר להצדו ושגם לאחר מיתה כל זמן שהקוף לא נרקב אין השירטותין משתנים, והביאו שם מדברי הש"ס סכ"ד ר"ה ל"ה דעלשכ דברים אדם משתנה מחבירו בקול צמחא ונדעת והביאו מ"ש הוזה"ק סי' ס"ה ועוד גאון אחד כמובא בבית מאיר בלילות בבית סי' ח' דאי אפשר שידמנו שיהיו פרטותיהם של שני צ"ה שזין ועפ"י כתבו דיש רגלים לדבר לשער שגם במנהג הסוד ושרטותי אלצעות אין צ"ה דומין זל"ז בשום אופן וא"כ יש לסמוך על חכמי הרופאים זה עכ"ד הרבנים ה"ל **אכן** לפע"ד הדבר נר"ך רצח דהנה גם מה דס"ל להנב"י ה"ל דאי"ה שיהיו שני צ"ה שפרטותיהם דומין זל"ז לע"ג דהא מוכח